

TUTKIMUSOSIO

Suomalaiset luovuttaisivat useimmat rutiinityöt roboteille – enemmistö ei usko pitkäaikaisten työsuhteiden häviävän

1

Automaation, keinoälyn ja robottien kehittymisen uskotaan vievän tulevaisuudessa lukuisten ihmisten työt. Hurjimmassa tulevaisuuden ennusteissa robottien ja automaation arvioidaan hävittävän jopa puolet ihmisten työpaikoista. Myönteisenä puolena monet tutkijat näkevät uudenlaisten töiden syntyvän ja tuottavuuden paranevan. Globalisaation myötä työpaikkoja on siirtynyt halvemman työvoiman maihin. Työt kuitenkin saattavat tehdä paluuta, kun automaatio ja robotiikka kehittyvät ja yleistyvät.

Selvä enemmistö (67 %) suomalaisista on valmis hyväksymään sen, että koneet ja robotit hoitavat tulevaisuudessa useimmat rutiinityöt. Neljännes (29 %) vastustaa tällaista kehitystä. Naiset, työntekijät, heikosti koulutetut ja työväenluokkaan samaistuvat paheksuvat muita useammin rutiinitöiden siirtymisen robottien vastuulle. Akateemisesti koulutetut ja ylemmät toimihenkilöt ottavat muita innokkaammin vastaan tällaisen tulevaisuudenkuvan.

Enemmistö (58 %) torjuu ehdotuksen automaatiokehityksen vauhdin vaimentamisesta. Kolmannes (32 %) väestöstä olisi valmis hillitsemään automaatiota sillä perusteella, että robotit vievät ihmisten työpaikat. Automaation jarruttaminen kiehtoo muuta väestöä enemmän naisia, heikommin koulutautuneita ja työntekijöitä. Ylemmät toimihenkilöt ja korkeasti koulutetut ovat päinvastaista mieltä.

Työelämää koskeviin hokemiin liittyy väite, jonka mukaan pitkät ja pysyvät työsuhteet ovat jäämässä historiaan, koska palkkatyö pirstaloituu pätkiksi ja projekteiksi. Teemaa selvitettiin väittämällä, jonka mukaan on hyväksyttävä pitkäaikaisten työsuhteiden häviäminen. Enemmistö (53 %) kansasta tyrmää ajatuksen, että pitkäaikaiset työsuhteet häviävät ja niitä ei tulevaisuudessa enää ole. Kaksi viidestä (39 %) on valmis hyväksymään sen, että pitkäaikaiset työsuhteet katoavat. Tutkimuksessa ei kysytty, millä aikataululla oltaisiin valmiita hyväksymään tällainen kehitys.

Nuoret 18-30-vuotiaat (73 %) torjuvat väitteen pitkäaikaisten työsuhteiden kuitumisesta. Ikääntyneet, eläkeläiset ja yrittäjät suhtautuvat muita myönteisemmin työsuhteiden muuttumiseen pätkiksi ja projekteiksi.

Valtaosa (86 %) suomalaisista kuitenkin katsoo, että ihmisten pitää olla vastaisuudessa aktiivisempia oman työuransa suhteen huolehtimalla osaamisensa ja taitojensa kehittämistä. Alle kymmenesosa (7 %) tohtii kiistää sen, että ihmisten tulisi olla toimeliaampia oman työuransa suhteen.

Robottiikkaan liittyvien tekniikoiden kehittyminen on ollut nopeaa, ja robotit ovat tulleet ihmisille paljon aiempaa tutummiksi. Valtaosa roboteista on vielä teollisuuden tarpeisiin tehtyjä, mutta erilaisia sosiaalisia palvelurobotteja testataan jo eri yhteyksissä kauppakeskuksissa ja hoitolaitoksissa.

Suhtautumista robotiikkaan ja teknologian saavutuksiin selvitettiin tutkimuksessa kuudella kysymyksenasettelulla. Vastaajat ottivat kysymyksiin kantaa viisiportaisella asteikon avulla (erittäin myönteinen - erittäin kielteinen).

2

Hoitorobotit arveluttavat

Enemmistö (57 %) suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti robotteihin kirurgisissa toimenpiteissä ja leikkauksissa. Vain viidesosa (19 %) suhtautuu kielteisesti. Koulutustaso on yhteydessä näkemyksiin. Mitä enemmän on koulutusta, sitä hyväksyvämmiin asennoidutaan robotteihin kirurgisissa toimenpiteissä.

Suhtautuminen palvelurobotteihin on tuntuvasti varauksellisempaa. Selvä enemmistö (62 %) suomalaisista suhtautuu kielteisesti robotteihin lastenhoidossa (valvonta, leikit, opetus). Vain viidesosa (20 %) näkee roboteista olevan hyötyä lasten hoivaamisessa.

Robotit vanhusten hoidossa saa enemmän ymmärtämystä kuin lastenhoidossa. Kansalaisista kolmannes (34 %) suhtautuu myönteisesti robottien apuun vanhusten huollossa, esim. nostaminen, tarjoilu, liikkuminen, viriketoiminta. Kielteisiä näkemyksiä on kahdella viidestä (43 %). Eläkkeellä olevista joka toinen (48 %) suhtautuu kielteisesti.

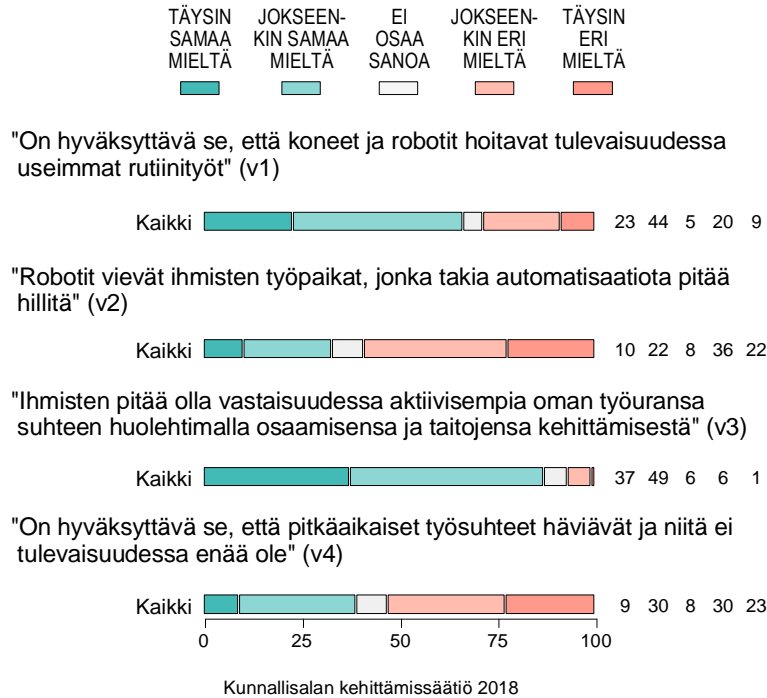
Robottiautoja testataan eri puolilla. Asenteet eivät kuitenkaan vielä ole niille tavattaman suopeita. Suomalaisista reilu neljännes (28 %) suhtautuu robottien henkilöautoihin myönteisesti ja lähes joka toinen (48 %) kielteisesti.

Tutkimuksen toteutus

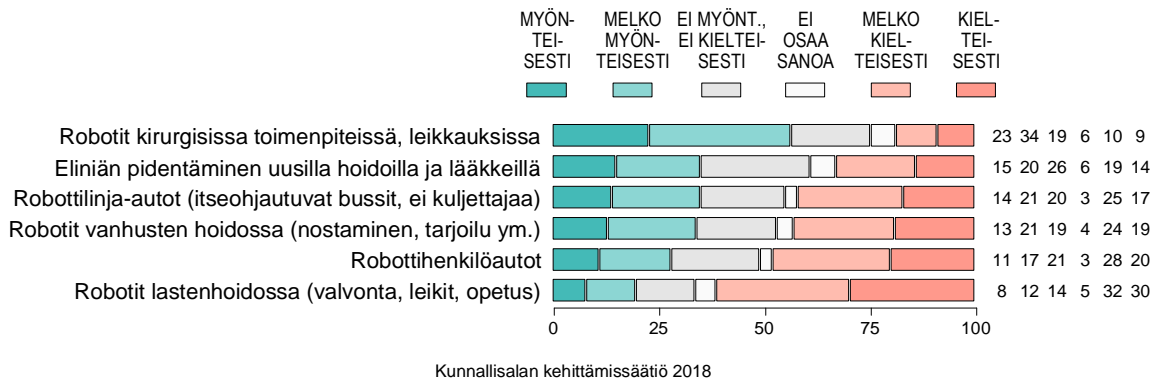
KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 23.-28.3.2018. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.028. Vastaajat edustavat maamme 18 - 79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 040 057 0087.

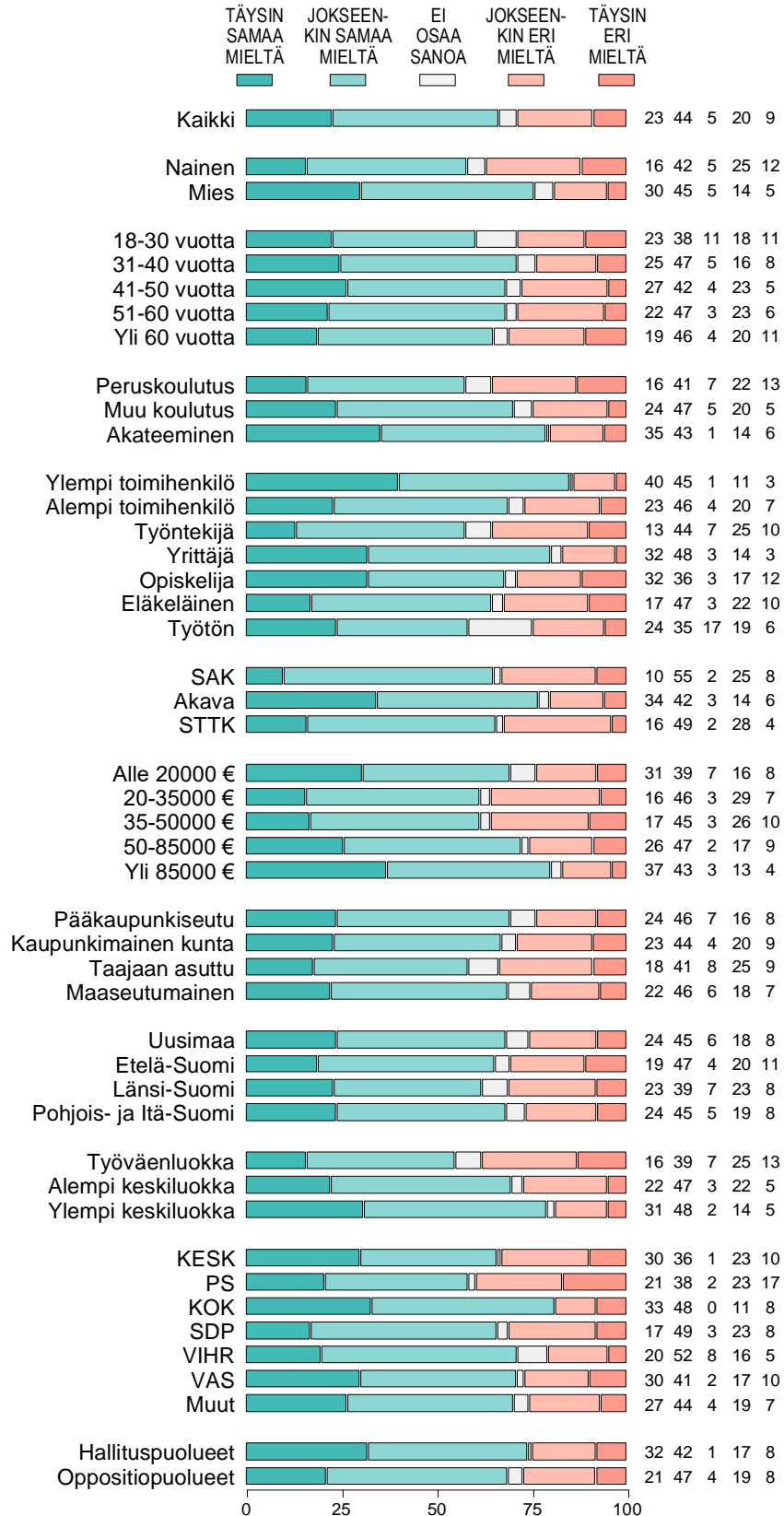
Kuvio 8a. SUHTAUTUMINEN TYÖELÄMÄN MUUTOSTA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

Kuvio 9. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN JA LÄPIMURTOIHIN SEURAAVISA ASIOISSA (%).

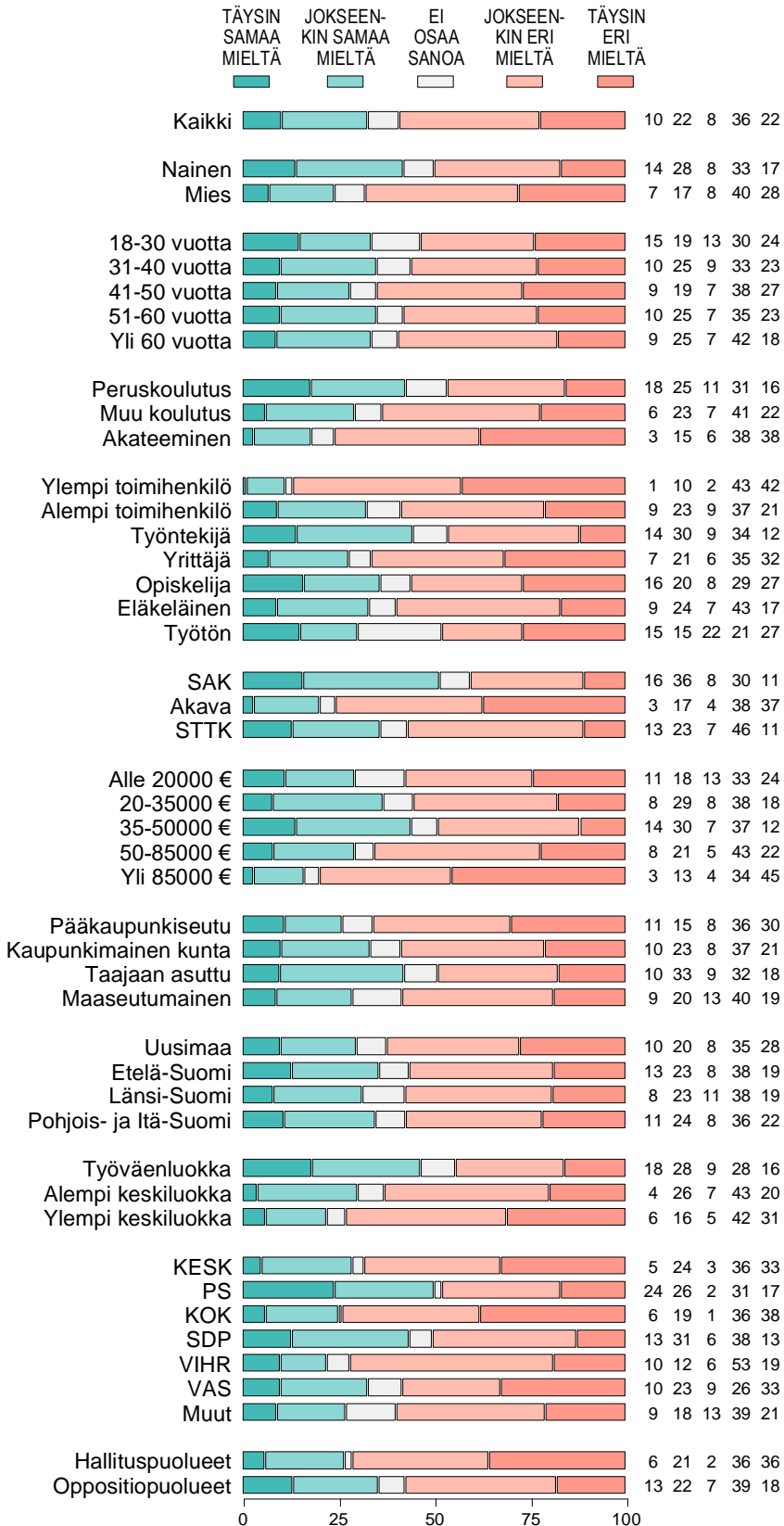

Kuvio 8-1. "On hyväksyttävä se, että koneet ja robotit hoitavat tulevaisuudessa useimmat rutiinityöt" (%).

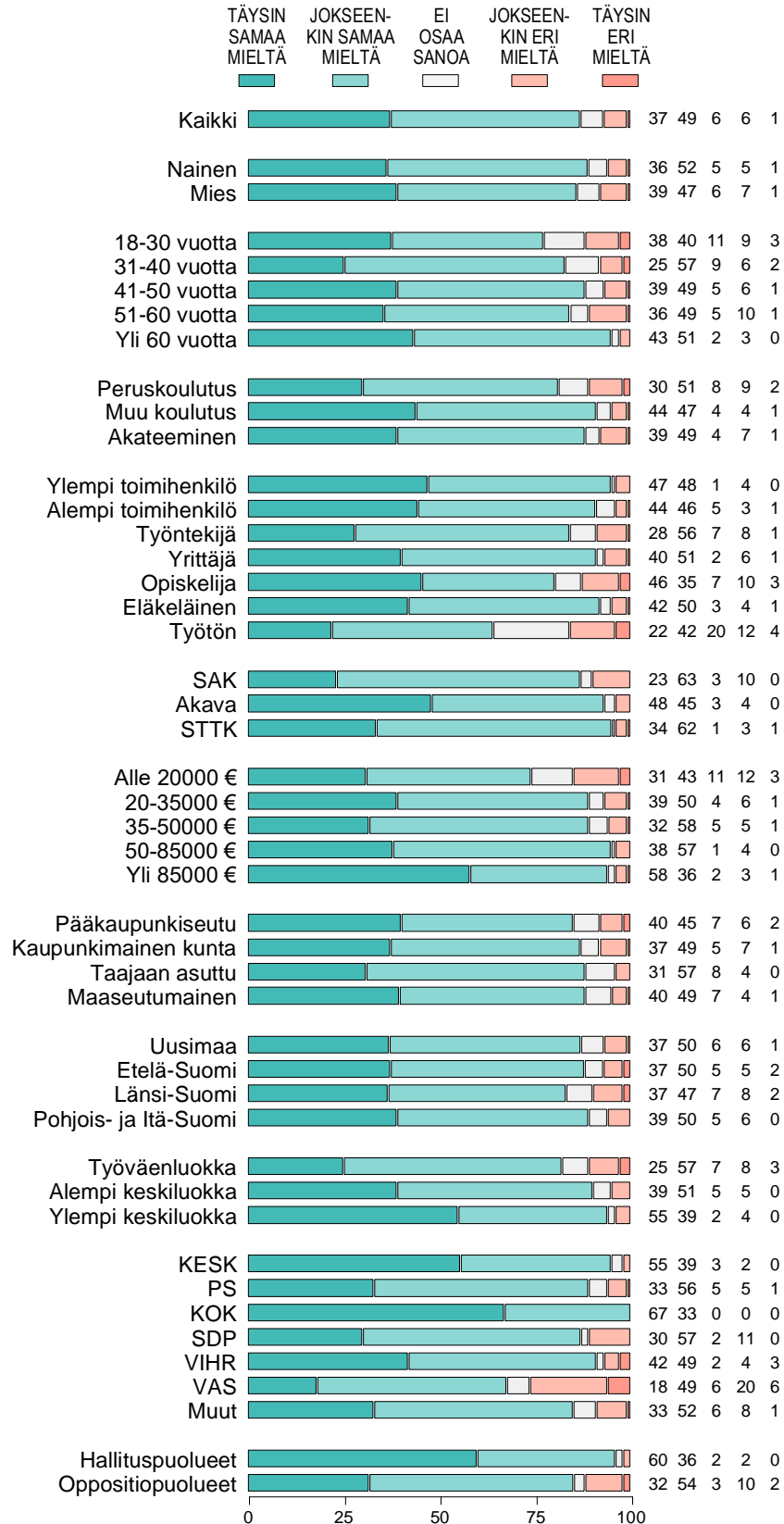

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

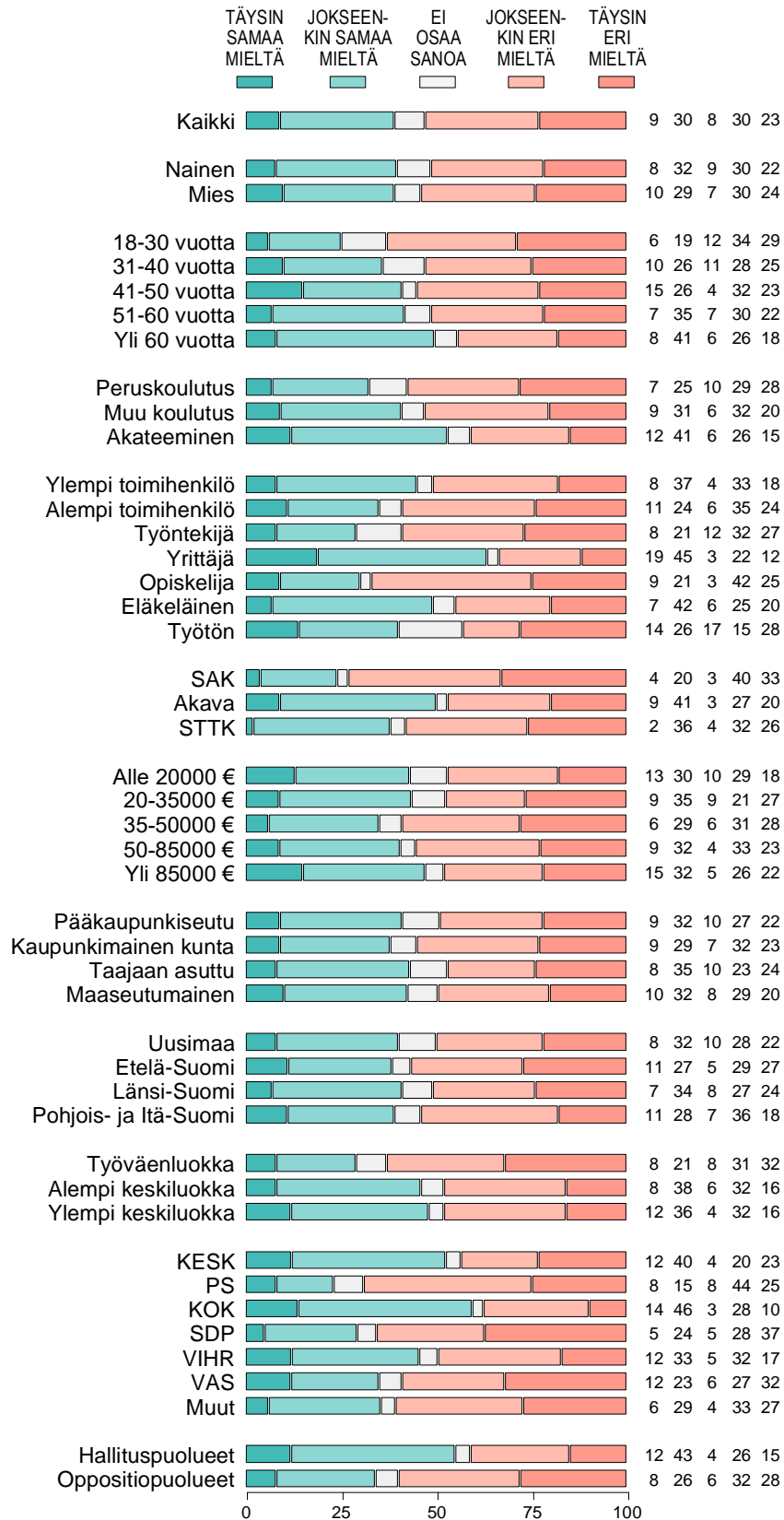
Kuvio 8-2. "Robotit vievät ihmisten työpaikat, jonka takia automatisaatiota pitää hillitä" (%).

Kuvio 8-3. "Ihmisten pitää olla vastaisuudessa aktiivisempia oman työuransa suhteen huolehtimalla osaamisensa ja taitojensa kehittamisestä" (%).

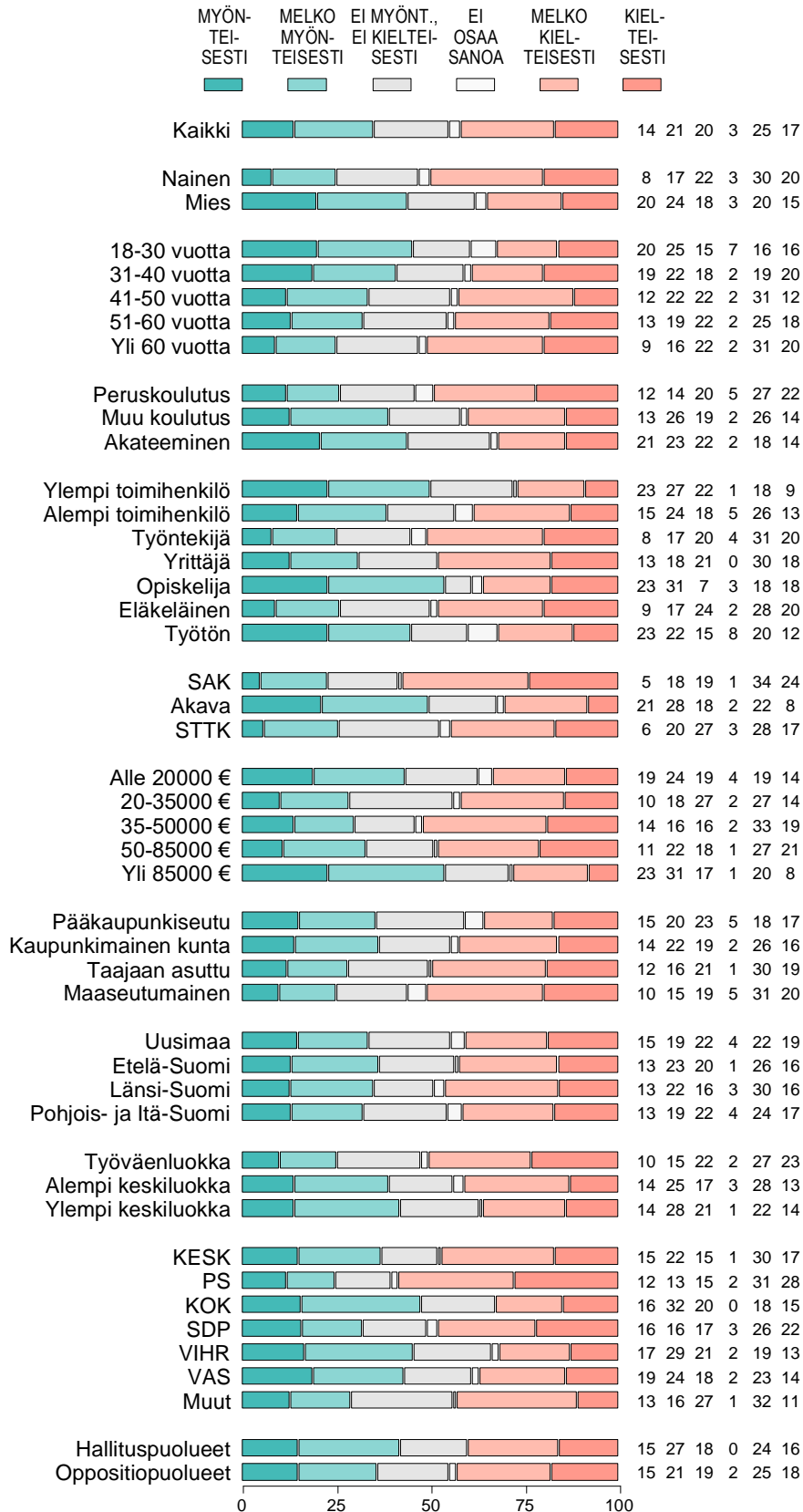

Kuvio 8-4. "On hyväksyttävä se, että pitkäaikaiset työsuhteet häviävät ja niitä ei tulevaisuudessa enää ole" (%).

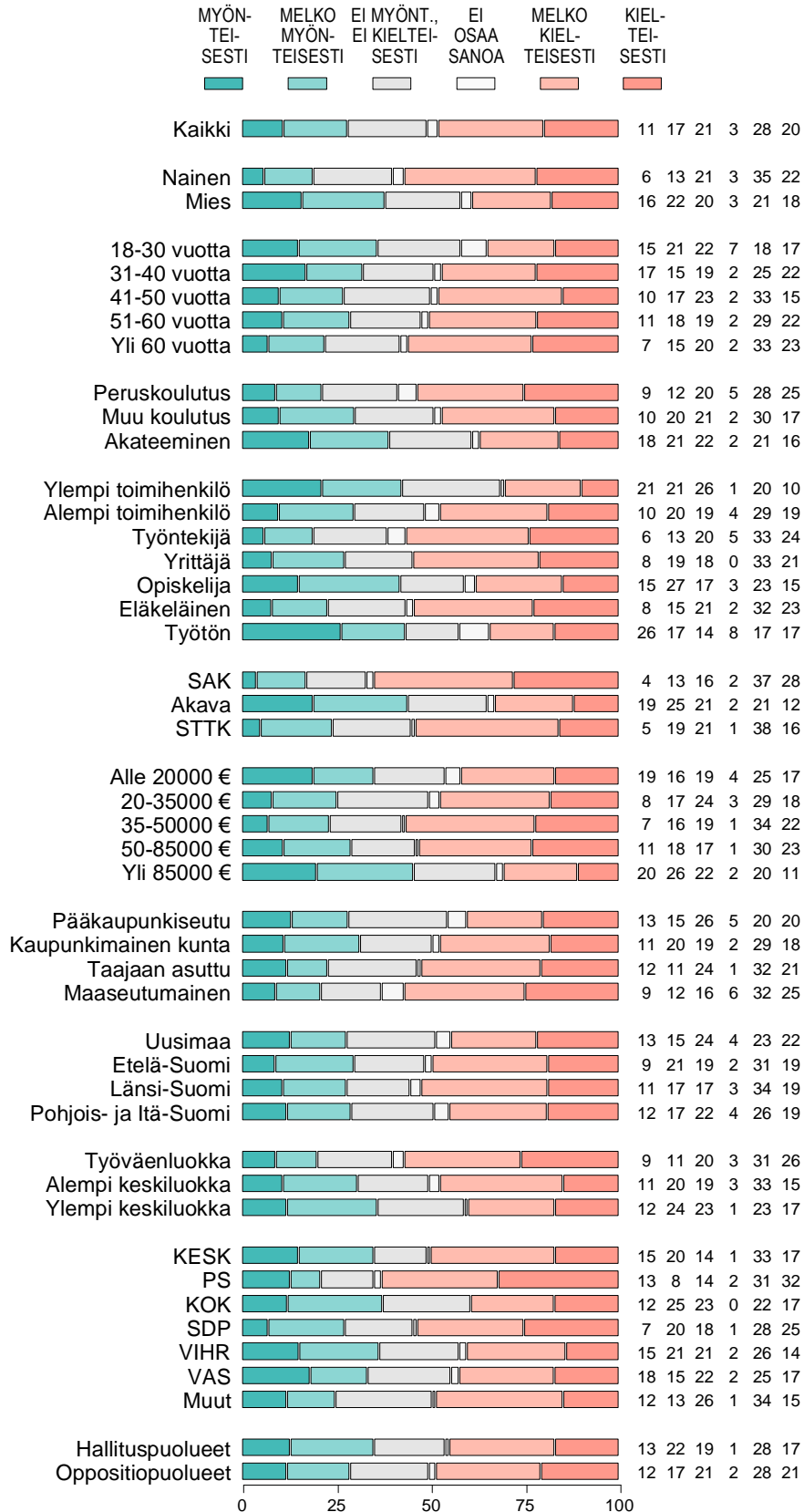

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 9-1. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ROBOTILINJA-AUTOT (itseohjautuvat bussit, ilman kuljettajaa) (%).

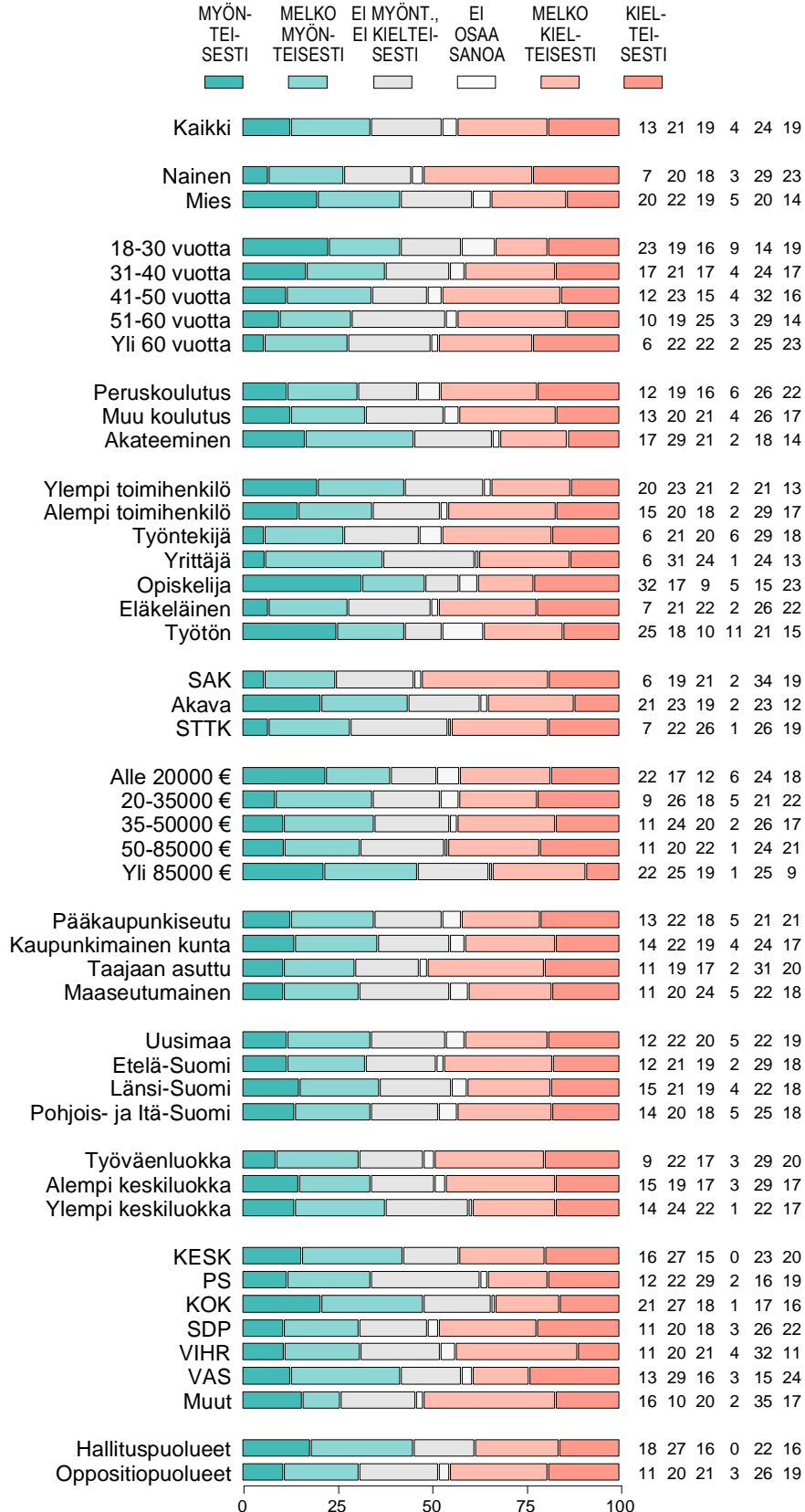

Kuvio 9-2. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ROBOTTIHENKILÖAUTOT (%).

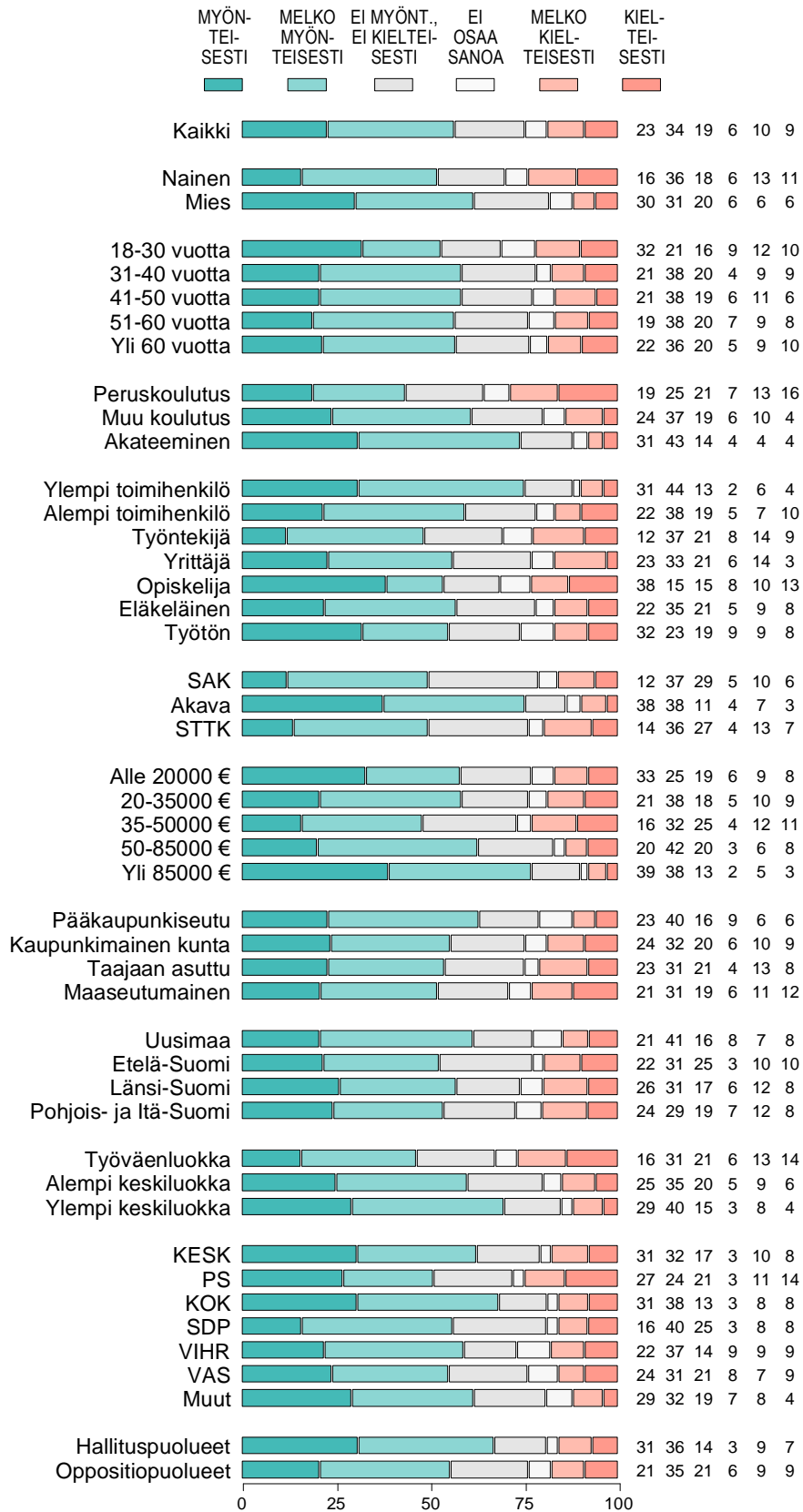

Kunnallisan kehittämissäätiö 2018

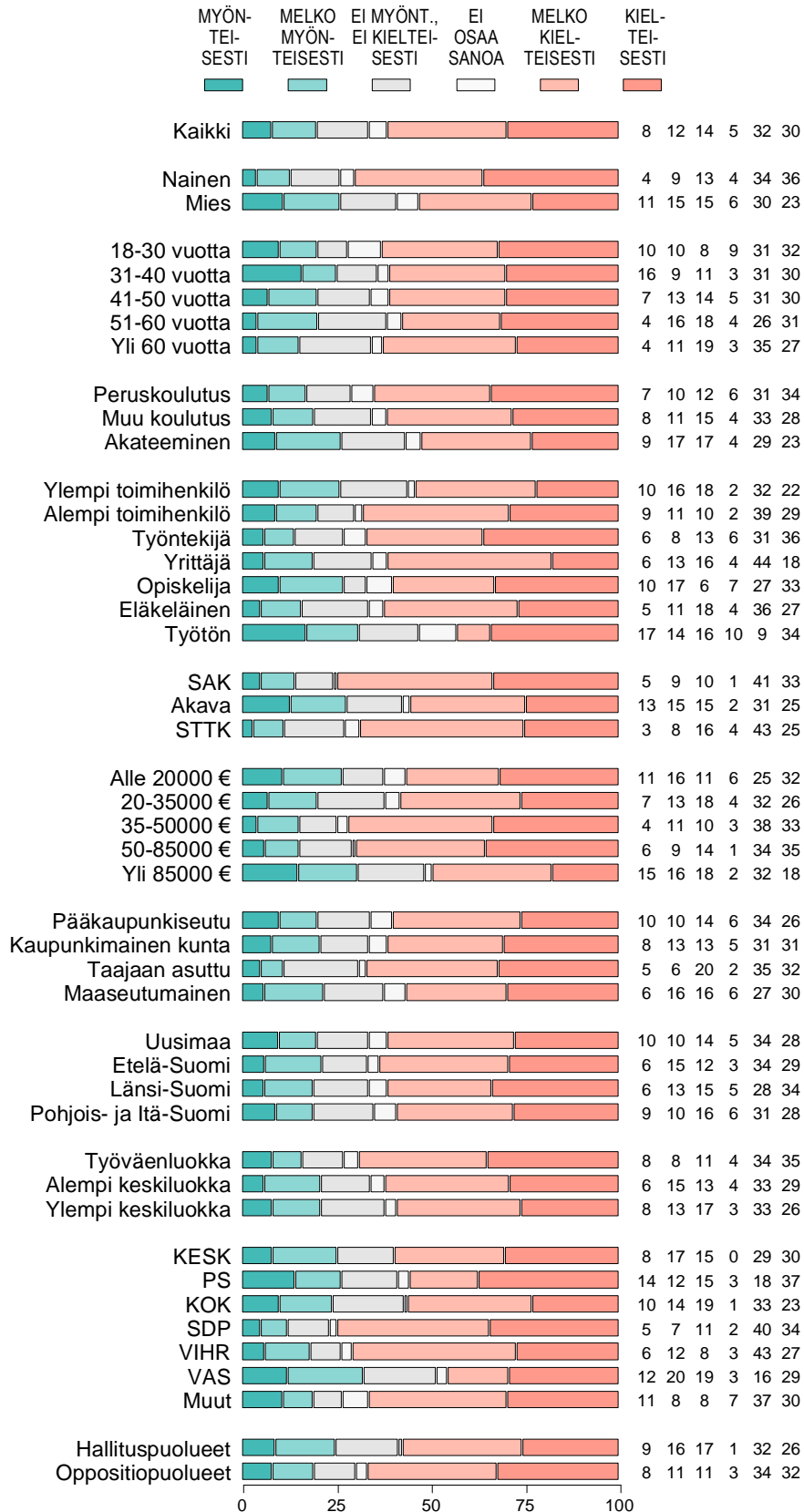
Kuvio 9-3. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ROBOTIT VANHUSTEN HOIDOSSA (nostaminen, tarjoilu, liikkuminen, viriketoiminta) (%).

Kuvio 9-4. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ROBOTIT KIRURGISISSA TOIMENPITEISSÄ, LEIKKAUKSISSA (%).

Kuvio 9-5. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ROBOTIT LASTENHOIDOSSA (valvonta, leikit, opetus) (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 9-6. MITEN SUHTAUTUU TEKNOLOGIAN JA TIETEEN SAAVUTUKSIIN: ELINIÄN PIDENTÄMINEN UUSILLA HOIDOILLA JA LÄÄKKEILLÄ (%).

